

Útlærdir til arbeiðsloysi

SOLEIÐIS ljóðaði yvirskrift á forsiðu Sosialsins í gjár. Henda skelkandi gerandis-søgan snýr seg um, at tað bert eru hendinga lærlingar, sum fáa sítt sveinapróg, ið kunnu rokna við at fáa arbeiði. Í morgin taka nýggir el-lærlingar sveinapróg á Tekniska Skúla í Havn. Hóast teir hava verið í læru í samfull fyra ár, stendur bert heilt fá-um av teimum arbeiði í boði.

HETTA tykist vera gongdin í dag og snýr tað seg neyvan bert um el-lærlingar. Støðan hjá lærlingum sum heild er ring, nú so fá arbeiðspláss kunnu taka ímóti teimum. Hetta ger so eisini, at til-gongdin til handverkaralæru er minkandi. Eisini eru tað færri arbeiðspláss, sum seta seg før fyri at hava lærlingar. So talan er í veruleikanum um skrávuna uttan enda.

NÓGV verður skrivað og tos-

að um vaksandi arbeiðsloysi í Føroyum. Men merkiliga lítið fáa vit at vita um støðuna millum tey ungu. Og tað er ó-heppið, tí tað eru júst teimum ungu, vit eiga at vísa ans í hesum truplu tíðunum. Sam-felag okkara hevur ikki ráð til at missa komandi árgangir av ungfolki, hvørki so ella so. Detta hesir niðurímillum, kemur tað okkum so dyggiliga aftur um brekku. Vit gerast tá eitt gamlamannasam-felag, sum ikki hevur sett nakað við - at taka um end-an og føra samfelagið víðari.

TAÐ er sum at nógvir av okkara politikarum als ikki hava gjørt sær greitt, hvussu álvar-samur júst hesin spurningur-in er: at yngra ættarliðið verður slept upp á fjall. Vit eiga sjálvandi at brúka skúlskip-anina fult út, soleiðis at tey ungu, sum ikki sleppa í læru ella fáa arbeiði, hava onnur al-ternativ. Men tað nyttar so heldur ikki bara at sleppa øll-um inn um skúlagátt og so halda væl til standa. Skúli og

útbúgving er bert ein loysn í hesum arbeiðsloysistíðum. Vit kunnu rætt og slætt ikki vera øll arbeiðsplássini fyri uttan.

TAÐ eru sjálvandi ikki bara lærlingarnir, sum eru illa fyri. Men ikki minst teir merkja skjótt sviðan, tá støðan er ring í samfelagnum. Støðan hjá teimum er nevniliga tætt tengd at støðuni og gongdini í samfelagnum. So skjótt landið skúvar blussið niður, so rakar tað lærlingarnar. Færri fáa læringspláss, til-gongdin minkar og enn færri fáa arbeiði, tá teir eru liðugt útlærdir. Eftir standa skúlar-nir við so fáum næmingum, at spurningurin er um teir kunnu halda fram. Soleiðis er vandi fyri, at alt korthúsið rapar.

FYRI at forða fyri, at ikki alt korthúsið rapar, hevur lands-stýrið lagt uppskot fyri tingið um miðnámsútbúgvingar. M.a. hevur landsstýriskvinn-an í skúlamálum strongt

harðliga á at fáa hetta málið til umrøðu, soleiðis at nakað ítøkiligt kann gerast fyri tey mongu - serliga millum 16 og 19 ár. Álit og tilmæli er gjørt og kemur hetta til aðal-umrøðu á Føroya lögtingi í næstum.

TAÐ er at fegnast um, at landsstýriskvinnan metir mál-ið so mikið álvarsamt, at hon hevur biðið um at fáa tað út til aðalorðaskifti á tingi. Hetta er nevniliga nakað, sum allir flokkar á tingi, uttan mun til hvør situr í samgongu og and-støðu, mugu taka støðu til. Allir tingmenn mugu seta seg á tonkibonkin og finna fram til egnaðar loysnir, sum kunnu tryggja okkara kom-andi ættarliðum livimøguleik-ar í hesum landi. Her kann eitt orðaskifti um miðnáms-útbúgvingarnar verða ein sera týðandi byrjan. Vit biða spent eftir hesum orðaskifti, og vænta at allir - ALLIR - tingmenn hava okkurt gott upp á hjartað.

sosigaley

Dimma og olja

Í oddagrein í Dimmalætting - sum forrestin hesa-ferð er á donskum - verður nomið við spurningin um komandi oljuvinnu her á landi. Blaðið fylist harðliga á, at sokallaðir tjóðskap-arpolitikarar forða fyri, at nakað kann henda í næstu framtíð. Her verður sipað til kravið um ognarrættin til undirgrundina. Blaðið skrivar ma.:

"Det synes ikke at være mulighed i over-skuelig fremtid at få konstateret om der findes oliegrudomme i færøsk territorium. Og det skyldes fortinsvis vore politikere på den såkaldt nationalistiske fløj, der vil gabe over det hele og forplumrer sagen med mere eller mindre relevante krav, bl.a. om ejendomsret til under-grunden" skrivar blaðið.

Dimmalætting skrivar víðari, at henda sannroynd er orsökini til,

at veruligar kanningar av olju- og gassrikidømi í havbotninum ikki enn eru komnar í gongd. Hetta er so eisini nakað, sum føroyingar ikki eru førir fyri at gera einsamallir og serliga ikki undir leiðslu av umrøddu flokkum, sum hava ført landið út í figgjargligt óføri verður skrivað.

Tað finnast uttan iva tey javnaðarfólk, sum fegin sóu eina samgongu við sambandið. So hevur tað altíð verið og fer helst framvegis at vera. Men ein veruleiki er tað eisini, at hesi fækkast. Og tey, sum hava verið í iva, men sum nú hava verið so heppin at lesa oddagreini-rnar í Dimmalætting og úttalilsini hjá fleiri av sambandsoddamonnum í seinastuni, hava helst skift meining. Tí soleiðis sum sambandið við Dimmun í odda niðurger alt tað, sum føroyskt er, so er eingin ivi um, at sambandið er ikki

nátúrligi samgongu-partnarin hjá javnaðar-fólki longur. Hóast tíðirnar eru ringar, hóast vit kunnu keglast um, hvør hevur skyldina fyri hetta og hatta, so mugu vit royna at varðveita trúnaða okkum sjálvi. Tað nyttar ikki í ringum tíðum at blaka alla sjálvsvirðing og sjálv-bjargisanda fyri dyr og bara amast uppá dønnum, EF og øðrum, sum nú sambandsmenn ganga so nógv uppí. Vit mugu vera okkum sjálvi og læra av okkara mistøkum. Gjörd mistøk og skeivur polit-ikkur kann ikki vera or-søkin til at sleppa alla trúgv á egna meg og virði. Men hetta tykist so at vera lyndi hjá mongum sambandsmanni.

Vit skulu sjálvandi hava avgerandi orðið yvir okkara undirgrund, áðrenn vit lata øðrum rættindi. Hetta er eitt sera týðandi mál, sum vit skulu hava uppá pláss.

Men sjálvandi skulu vit arbeiða skjótt og miðvíst, og tað er at vóna, at núverandi lögmaður, sum hevur sett sær fyri at loysa hetta stóra málið, fer at hava eydnuna við sær. Aftaná hasa oddagreinina í Dimmu vita vit, at hetta málið hevði ikki verið loyst í samgongu við sambandið. Og sama kunnu vit siga um onnur týðandi mál, eitt nú sjálv-stýrslógina. Við hesum tónalagnum og hesi stóðutakan í Dimmu ferð eftir ferð megu vit spyrja: Gud viti, hvat varð komið burtur úr einum samarbeiði millum javnaðarflokkin og sambandið, um hesir høvdu skipað landsstýrið! Formaður sambandsflokks-ins segði tað so greitt undir samráðingunum. Tað skuldi rekast borgarligr sambandspolitikkur í Tinganesi. Og harvið úti-lokaði hann sambandið frá at fáa nakað at siga.

Inhabil skrivning í Dimmu

Saman við hinum bláð-unum og fjölmiðlunum, hevur Dimmalætting eisini dúgliga verið úti um seg í málinum um roknskaparleiðaran á Tekniska Skúla í Havn, sum fekk sekkin - so seint sum týsdagin var ein »avleggari« á forsiðuni, har stjórin á Tekniska Skúla í Havn verður um-røddur í sambandi við, at hann komandi summur nær pensiónsaldur.

Hetta er í sær sjálvum ikki nógur sensatión, og hetta kann ein og hvør sjálvsagt skriva um, sum hevur hug.

Tað, sum ein hinvegin leggur til merkis, er at tað er B. sum stendur undir greinini. Sami bókstavar, sum hevur staðið undir samfullum teimum grein-um, Dimmalætting hevur havt í blaðnum um roknskaparleiðaran og stjóran á Tekniska Skúla.

Lesarar blaðsins halda helst, at hetta bara er eitt blaðfólk, ið er sera dugna-ligt at seta seg inn í tey ymsu persónligu viður-skiftini í hesum »tekn-isku« søgunum.

So er kortini ikki! Tá bók-stavurin B. stendur undir greinum í sambands-blaðnum, er tað eingin annar enn kona roknskap-arleiðarans, ið hevur skrivað. So er ikki so lægið, at júst Dimma-lætting kann kenna eitt slíkt mál út í æsir.

Hinvegin má sigast, at harmiligt er, at blaðstjóri Dimmalættingar ikki er dugnaligari at lúka enn so, at hann letur óheft skriva um slík kensluborin mál, sum eitt uppsagnarmál vil vera. Tann gløggi lesarin man í hvussu er nú duga at siga sær sjálvum, at hann má venda tí fleiri ferðir, ið hann lesir í Dimmalætting, tí hvør veit, um tað ikki eru part-amir sjálvir, ið skriva øll tíðindini í Dimmalætting.